

Kommunfullmäktige

Svar på interpellation av Christina Ståldal (NL) angående Hamnprojektet

Christina Ståldal har ställt ett antal frågor till mig om HAMN-projektet. Hur höga är kostnaderna för de olika delarna? Har politiken fått tillräcklig information? Vilken är arbetsmarknadsnyttan för Fisksätraborna? Vilka är miljökonsekvenserna? Är kommersiella aktörer intresserade? Är konsortialavtalet med Vinberget AB om FMC fördelaktigt? Hur påverkar HAMN-satsningen övriga kulturverksamheter i kommunen?

Mitt svar är följande:

Bakgrunden till HAMN-projektet är tvåfaldigt – EU-ansökan om bidrag för museiverksamhet från 2009 och konsortialavtal med Marinberget AB om Fisksätra Marincenter (FMC) som kommunfullmäktige i total politisk enighet godkände 23 maj 2011. Museet ska lyfta fram platsen Fisksätra med de som bor och tidigare bott där, från vikingatiden och framåt, samt slaget vid Stäket 1719. Syftet med avtalet är att långsiktigt utveckla Fisksätra med marin och kulturell verksamhet av hög klass. Avtalet innebär att FMC överläts till ett nybildat aktiebolag, att kommunen hyr två våningsplan i FMC i 15 år, att en ny pir anläggs och att andra anpassningar görs i den yttre miljön för att området ska bli mer tillgängligt för allmänheten.

Investeringarna hittills för HAMN (t o m okt 2013) är 48,7 Mkr. Av dessa avser 8,1 Mkr investeringar i FMC för att kunna hyra ut lokaler (bl a altan), 20,7 Mkr för iordningställande av lokalerna till museet, 3,2 Mkr för montrar etc för museet samt 16,7 Mkr för piren. Till detta ska läggas sanering av marken i en omfattning som inte kunde förutses, totalt 18,5 Mkr för 2011-2013. Kommunfullmäktige beslutade i samband med budgeten för 2014 att anslå ytterligare 22 Mkr för investeringar i FMC, främst för anpassning av lokaler för restaurang och övriga ytor som inte ianspråkats av museet men som kommunen har kontrakt på. Därutöver har kommunfullmäktige också anslagit 4,5 Mkr för investeringar på Fisksätra holme med ytterligare en badplats, lekplats och allmän upprustning av stigar etc men detta ligger helt utanför HAMN-projektet och är inte beroende av det alls. Hittillsvarande bidrag från EU/Tillväxtverket för museiprojektet är 14,8 Mkr för del av de investeringar som gjorts i museet. De driftkostnader som hittills redovisats i projektet är 17,9 Mkr.

Kommunfullmäktige har behandlat HAMN-projektet ett flertal gånger och också, på Alliansens förslag, begärt kompletteringar därför att man ansåg att underlagen var bristfälliga. Detta skedde bl a 2011-06-20 och 2011-11-19. Under hösten 2012 har kommunstyrelsen behandlat en risk- och sårbarhetsanalys för projektet och i samband med mål och budget för 2013-2015 behandlades även ekonomin och ansvarsfördelningen mellan olika nämnder. Då beslutades också att kulturnämnden skulle överta ansvaret för museidelen. 2013-10-10 kom en revisionsrapport om HAMN, som kommunstyrelsen i enighet yttrade sig över 2013-11-25. Min slutsats av detta är att HAMN-projektet haft en olycklig start men att bristerna är åtgärdade.

Miljökonsekvenserna av HAMN-projektet är påtagligt positiva. Dels har marken sanerats från olika miljögifter som skulle kunna ha läckt ut i badplatsen, dels blir området mer tillgängligt för allmänheten. Syftet med naturreservatet är att det ska bevaras för det rörliga friluftslivet, vilket underlättas nu. Vattenkvaliteten kommer inte att påverkas negativt. Påståendena att badplatsen på Fisksätra holme skulle tvingas stänga är helt felaktiga. Båtplatser har sedan länge funnits vid FMC och de nya som tillkommer ligger långt från badet. Däremot ska ytterligare en badplats anläggas för att göra holmen ännu mer attraktiv.

I motsats till vad interpellanten påstår så finns ett kommersiellt intresse för såväl museet och restaurangen som verksamheten i övrigt i FMC. Avtal är tecknat med en av flera intresserade operatör för restaurangdelen. Kulturnämnden har beslutat att upphandla driften av museet och förutsätter att bra anbud från professionell aktör inkommer.

Kulturnämnden har tillförts pengar för att kunna driva museet. Nämndens kalkyl bygger på ett begränsat antal besökare i startskedet men successivt fler i takt med att museet blir mer känt och HAMN ett attraktivt besöksmål. I motsats till vad som påstås så medför inte detta museum att resurserna för annan kulturell verksamhet urholkas. Kulturnämndens budget har ökat från 96,4 Mkr 2009 till 132,2 Mkr i budgeten för 2014, dvs en ökning med 35,8 Mkr eller 37% på fem år.

Arbetsmarknadsnyttan med projektet är att många nya jobb skapas, såväl i den marina verksamheten där företag nu etableras och växer, samt besöksdelen med museum och restaurang. Hur många och vilka som får de nya jobben vet jag inte.

Avslutningsvis vill jag kommentera de förslag om avveckling av HAMN och museet som framförts. En snabb avveckling nu skulle medföra mycket stora kostnader för Nacka och skattebetalarna. Stadsledningskontoret har beräknat dem till 118 Mkr. De stora delarna i detta är förgävesinvestering i fastigheten som måste resultatföras (31,2 Mkr), återstående hyresåtagande (26 Mkr), kontraktsbrott då kommunen inte fullföljer sina åtaganden enligt konsortialavtalet från 2011 (22 Mkr), återbetalning till EU/Tillväxtverket (14,8 Mkr) samt förgäveskostnader för den drift som redovisats till EU/Tillväxtverket (13,2 Mkr).

Om man tänker sig annan verksamhet i lokalerna så krävs en anpassning av lokalerna till de eventuella nya hyresgästernas behov. Sådana investeringar är självklart inte gratis, därför skulle ytterligare investeringsmedel krävas. Att avveckla delar av museet är heller inte görligt utan stora ekonomiska konsekvenser, eftersom bidragen från EU/Tillväxtverket grundar sig på kombinationen av nutida berättelser från Fisksätraborna och historiska skeenden på platsen. Museet är dessutom nästan färdigbyggt och montrar och utställningsföremål ska komma på plats i januari. Min slutsats av detta är att en avveckling av HAMN nu vore ytterst ekonomiskt oansvarigt, förutom att det skulle vara en kulturell förlust för Nacka och Fisksätra.

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande